

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана

« 30 » 08 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОЦІНОЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

для студентів

галузь знань 05 – соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 – соціологія
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 20 /20__
Семестр 4
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладач: доц. Мазурик О.В.

Пролонговано: на 20 /20__ н.р. () « » 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20 /20__ н.р. () « » 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Мазурик О.В. д.соц.н., доцент, доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

(підпис)

(Куценко О.Д.)

(прізвище та ініціали)

Протокол № 8 від « 30 08 » 2019 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від « 30 08 » 2019 року №

Голова науково-методичної комісії

(Петренко-Лисак А.О.)

1. **Мета дисципліни** – отримання студентами знань з нового напрямку наукової та організаційно-практичної діяльності по організації оціночних досліджень у соціальній сфері.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

1. *Знати* теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проекти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ.
2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати ідеї.
3. *Мати навички* застосування методів збору даних та їх аналізу; групової роботи та публічної дискусії.

3. **Анотація навчальної дисципліни:** дисципліна відноситься до вибіркового блоку «Соціальна експертиза та аудит». Знайомство із сутністю оцінювання у соціальній сфері розширює можливості формування професійно-орієнтованих компетенцій у фахівців з соціології за рахунок практичного застосування соціологічного супроводу функціонування різних аспектів соціальної сфери. Тематичне наповнення дисципліни включає теоретичні та методологічні основи організації та проведення оціночних досліджень, зокрема, соціологічного аналізу процесів та явищ у соціальній сфері на різних рівнях (на рівні організації, соціального інституту, держави). Творчі завдання, індивідуальна та групова робота формує навички навчання в парадигмі студентоцентрированої освіти.

4. **Завдання (навчальні цілі):**

- Надати загальний огляд теоретико-методологічних засад, організаційних форм та загальних результатів діяльності з проведення оціночних досліджень.
- Ознайомлення з основними методичними правилами до планування та проведення оціночних досліджень.
- Формування у студентів вмінь та навичок з проектування оціночної діяльності.
- Ознайомлення із закордонним та вітчизняним досвідом проведення оціночної діяльності у соціальній сфері.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- здатність здійснювати процедуру соціологічного оцінювання (ФК24);
- здатність проводити експертизи та оцінювання соціального стану організації, регіонів, відповідності програм соціального розвитку міжнародним показникам (ФК25).

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	Знати зміст програми оціночних досліджень	Лекції, практичні завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування, тести	20
2.1	Вміти здійснювати обґрунтований вибір методу збору даних та вимірювальних процедур для проведення оцінювання	Лекції, практичні завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування, тести	20
2.2	Вміти скласти план та календарний графік проведення оцінювання;	Лекції, практичні завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування, тести	20
3.1	Удосконалення навичок комунікації	Лекції, практичні завдання для самостійної роботи	Рейтингове оцінювання результату та індивідуального внеску	20
3.2.	Робота в групі	Лекції, практичні завдання для самостійної роботи	Рейтингове оцінювання результату та індивідуального внеску	20

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	2.1	2.2	3.1	3.2
Організувати і проводити моніторинг та діагностику соціальних процесів (при28)	+	+	+		+
Здійснювати процедуру соціологічного оцінювання (при30)			+	+	+

7. **Схема формування оцінки.**

7.1. **Форми оцінювання студентів:**

- **семестрове оцінювання:**

1. Робота на практичних заняттях: РН1.1, РН2.1, РН2.3, РН3.1, РН3.2 – **40/24 балів.**
2. Виконання контрольних робіт (тести): РН1.1, РН2.1, РН2.2 – **20/12 балів.**

- **підсумкове оцінювання** іспит РН1.1, РН1.2, РН2.1 (у формі тестових завдань) – **40 балів максимум.** Мінімальний бал успішного складання (отримання загальної позитивної оцінки) іспиту – **24 балів.**

- **умови допуску до підсумкового іспиту:** Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів за критично-розрахунковий мінімум – **36 балів** для одержання допуску до іспиту обов'язковим є повторне складання контрольних робіт.

7.2 **Організація оцінювання:**

1. Робота на практичних заняттях – теми 1-11.
2. Кр 1 з теми 1-6 – після теми 6.
3. Кр 2 з теми 6-11 – після теми 11.

7.3. **Шкала відповідності оцінок**

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекцій	практичні	Самостійна робота
1. Оціночні дослідження як вид наукової діяльності				
1	Оціночні дослідження як різновид соціологічного супроводу організаційної діяльності	4	4	6
2	Підготовка програм та проєктів	2	2	4
3	Планування та етапи проведення оцінки програм	2	2	4
4	Розробка мір оцінювання	2	2	4
5	Збір даних для оцінювання	2	2	4
6	Проектування оцінювання	2	2	4
	<i>Контрольна робота 1</i>		2	6
2. Методи аналізу та інтерпретації даних при оцінюванні				
7	Інтерпретація та аналіз даних при оцінюванні. Загальні стратегії оцінювання	2	4	4
8	Кількісні та якісні методи аналізу при проведенні оцінювання	4	4	6
9	SWOT-аналіз в оцінюванні програм. Побудова концептуальних карт як інструмент оцінювання	2	4	4
10	Написання звіту за результатами оцінювання	2	2	4
11	Соціальна експертиза в Україні	2	2	4
	<i>Контрольна робота 2</i>		2	6
	ВСЬОГО	26	34	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 26 год.

Практичні – 34 год.

Самостійна робота - 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики. – К.: Основи, 2000. – 671 с.
2. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм : навч. посіб. / Е. Ведунг; Пер. з англ. В.В. Шульга. - К. : Всеуито, 2003. - 350 с.
3. Оценка программ: методология и практика. / Под ред. А.И. Кузьмина, Р. О'Салливан, Н.А. Кошелевой. – М.: Издательство «Престо-РК», 2009. – 396 с.
4. Подшивалкіна В.І., Крапива І.В. Оціночні дослідження соціальних проєктів і програм: Навчально-методичний посібник. - Одеса: ТЭС, 2009. – 112 с.
5. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. – Морра Імас Л.Дж., Ріст Р.К. – К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. – 580 с.
6. Rossi P.H., Lipsey M.W., Freeman H.E. Evaluation: a Systematic Approach. 7th Ed. Beverly Hills: Sage Publications, 2004.

Додаткова:

1. Абрамова Н.В., Николаєва Ю.В. Построение концептуальных карт как метод повышения валидности результатов оценочного исследования // Социология, 4М, 2006. - № 23. – С. 83-99.
2. Автономов А.С., Хананашвили Н.Л. Оценка в социальном проектировании. Методическое пособие. – М.: Национальная Ассоциация благотворительных организаций, 2010. – 150 с.

3. Визгалов Д.В. Методы оценки муниципальных программ. – М.: Фонд "Институт экономики города", 2004. – 108 с.
4. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Гороршко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнаї В. – 2-е видання. – Київ: Українська асоціація оцінювання, 2016. – 53 с.
5. Дембіцький С. Історія розвитку методів оцінювання в соціальних і поведінкових науках за кордоном // Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2010, №3. – С. 173 – 184.
6. Емельянов А.М. Оценка эффективности социальных проектов на основе индикаторов качества жизни населения / А.М. Емельянов, М.А. Исакин, Е.А. Исакина // Экономический анализ: теория и практика. – 2010. – № 21 (186). – С. 43-52.
7. Кошелева Н. Системный подход в оценке программ [Электронный ресурс] / Наталья Кошелева – Режим доступу : http://processconsulting.ru/img/all/7_Kosheleva_System_thinking_2010.pdf
8. Кравчук І. Моніторинг і оцінювання соціального впливу проєкту: Практичний посібник для виконавців проєктів. Надзвичайної кредитної програми з відновлення України. / І. Кравчук, Л. Пильгун, М. Савва. – Київ: МФ "Відродження", 2017. – 27 с. // http://issuu.com/irf_ua/docs/mio_framework_final_web?e=2879057/43553518
9. Кравчук І.В. Оцінювання державної політики в Україні / І.В. Кравчук. – К.: К.І.С., 2013, – 272 с.
10. Мазурик О.В. Соціальний аудит: теоретичні засади та технологія застосування в Україні.: [монографія] / О.В. Мазурик. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2013. – 316 с.
11. Развитие оценки программ в странах СНГ: субъективный взгляд на объективный процесс. Сборник статей / Под ред. А.Кузьмина. – М., 2006.
12. Руководство по планированию, мониторингу и оценке / Программа Развития Организации Объединенных Наций. – США, 2009. – 223 с.
13. Соціальна експертиза в Україні: методологія, методика, досвід впровадження / За ред. Ю.І.Саєнка. – К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. – 194 с.
14. Reidar Dale. Evaluating Development Programmes And Projects – Sage, 2004. – 213 p.
15. William R. Shadish, Thomas D. Cook, Laura C. Leviton. Foundations of Program Evaluation: Theories of Practice. SAGE, 1995.

10. Додаткові ресурси:

1. <http://www.aes.asn.au> - Австралійське товариство з оцінювання
2. <http://www.eval.org> - Американське товариство з оцінювання
3. <http://ideas-int.org> - Асоціація оцінювачів у сфері міжнародного розвитку
4. <http://www.afrea.org> - Африканська асоціація з оцінювання
5. <http://politanaliz.ru> – веб-сайт, на якому представлені публікації з тематики оцінювання політик та програм
6. <http://www.europeanevaluation.org/> - Європейське Товариство оцінювання (European Evaluation Society)
7. <http://iopp.ru> – Інститут Оцінювання програм та політик
8. <http://www.pmojournal.ru/main> - Журнал «Проектування, моніторинг і оцінка» (Електронне періодичне видання Асоціації фахівців з оцінювання програм та політик) (Росія)
9. <http://www.processconsulting.ru> – компанія "Процес консалтинг"
10. <http://www.eval-net.org> – міжнародна мережа з оцінки програм (International Program Evaluation Network)
11. <http://www.evaleurasia.org/> Євразійський альянс національних асоціацій у сфері оцінки
12. <http://core.human.cornell.edu> – Центр з оціночних досліджень Університету Корнелл (Cornell Office for Research on Evaluation)